

ύπήκουσαν,⁶ / Λοιπὸν διὰ τὴν ὥραν παρακαλοῦντας τοὺς ἐσυ^{<γ>} χώρησαν, καὶ
/⁷ τοὺς ἐδόδηκαν ὅλα τὰ ζαλογκίατους, ὅμως ἀπό τὴν σήμερον ⁸/ συμφώνως
ἀποφασίσθη, τὸ πῶς εἰς ταῖς ἔδικαις μας μεγάλαις ⁹/ ἐορταῖς, ὅποιος ἀνοίξῃ
τὴν μπόλταντου, καὶ πωλήσῃ, μακάρι ¹⁰/ καὶ νὰ ἔχῃ ταῖς δύο δύραις ^{<κλειστές>},
νὰ τοῦ πέρνουν σημάδι, κάδε ¹¹/ φορὰν ὅπου τὸ κάμη ἀπό F 6. // καὶ νὰ τὸ
ξαγωρά[[σ]]ζουν, εἰ δέ ¹²/ καὶ [[ἀπό]] δὲν τὸ βγάλη, νὰ ἔχῃ τό σημάδι νὰ πωλι-
εται. καὶ ¹³/ τοῦτο ἐγράφη διὰ μέλλουσαν ἀσφάλειαν // ἕως 15. ἡμέραις.

Η εγγραφή αποτελεί δείγμα της διοικητικής λειτουργίας του Κριτηρίου: Η απόφαση για την επιστροφή των επ' αόριστον κατασχεδέντων εμπορευμάτων συνοδεύεται από τη δέσπιση «διοικητικού μέτρου». Τροποποιείται η ποινή για την πώληση εμπορευμάτων τις Κυριακές και τις άλλες αργίες που είχε ορίσει η Κ.

στ. 2, 7 «σημάδια, ζαλογκία» είναι όροι ταυτόσημοι που σημαίνουν γενικά ενέχυρο¹. Εδώ αναφέρονται στην κατάσχεση εμπορεύματος, στην οποία είχε προβεί ο Προεστός σε περιπτώσεις που είχε παραβιασδεί η απαγόρευση πωλήσεως τις Κυριακές και σε συγκεκριμένες δρησκευτικές γιορτές². Παρατηρούμε ότι το πρόστιμο εδώ μεταβάλλεται σε προσωρινή κατάσχεση εμπορεύματος, συγκεκριμένης αξίας, και ορίζεται ο ανώτατος χρόνος διάρκειάς της (στ. 11, στ. 13 // -).

στ. 8 «συμφώνως ἀποφασίσθη»: Η απόφαση λαμβάνεται με την παρουσία και άλλων μελών της Κ, πέρα από εκείνα του Κριτηρίου.

1. Στη συγκεκριμένη εγγραφή, οι όροι σημαίνουν πειδαρχική ποινή, κατ' ουσίαν «διοικητικό μέτρο», βλ. ΕΚΣ, σ. 204.
 2. Βλ. Θ. 46(1746) § 20 (ΕΚΣ, σ. 361), όπου απειλείται πρόστιμο 6 F· πρβλ. παρόμοιο δέσπισμα αν. Μέρος Γ', εγγρ. 65 (1742) με απειλή προστίμου 12 F για τους πραματευτές και 50 ραβδισμών για τους φατούρους. Πλήρης κατάλογος αργιών και «ημιαργιών», με λεπτομερείς προϋποδέσεις για την πώληση εμπορευμάτων βλ. κατ. στην εγγρ. 163 (1769).

40

1762/IX/9

978/Φ 21r

**Θέσπισμα. Βλασφημία. Ατελής κανόνας δικαίου.
Απειλή αόριστης ποινής.**

¹⁵ / Ἔγινε προσταγὴ συμφώνως παρὰ πάντων ἡμῶν, ὅσοι καὶ ¹⁶ / εὑρέθηκαν πα-

ρόντες, ὅτι νὰ κρατοῦμεν εύταξίαν, ὅτι ἀπό¹⁷/ σήμερον κανένας νὰ μὴν τολμᾶ νὰ ντουχανίζῃ στὸ παξάρι¹⁸/ καὶ στὸ μπόλτι του, μάλιστα ὁ κὺρος Πασκάλης, νὰ ὑπακούσῃ¹⁹/ εἰς αὐτό, καὶ νὰ ἀπέχῃ, νὰ μὴν πάδῃ ἄτιμον παιδευσιν.

²⁰⁻²⁸/ Μανικάτης saφράν(oς) νῦν προεστ(ός) τρ, Κωνσταντίν(oς) Μανόλη, Ιωάν(nης) ἀδάμη, δωμᾶς βελλερᾶς τρ, πέτκος πέτρ(ου) [χ. Θ. Βελλερά], γιάνης μαβρωδῆς [χ. Θ. Βελλερά], Ιωάννης τζήνγγου τρ, ανδρεας γηωργη(ου), διμιτρι σουφρα κα<π>ετανως γραφω με ω[τ]λη τι εξωτερα.

στ. 16 «νὰ κρατοῦμεν εύταξίαν»: Προσδιορίζει το προστατευόμενο αγαθό, δηλ. την τάξη στο εσωτερικό της Κ και επομένως τη συνοχή της.

στ. 16-17 «ἀπό σήμερον»: Η διάταξη δεν έχει αναδρομική ισχύ.

στ. 17-18 «νὰ ντουχανίζῃ στὸ παξάρι καὶ στὸ μπόλτι του» Νομοτυπική μορφή του αδικήματος: βλασφημία σε δημόσιο χώρο («παξάρι») και σε ιδιωτικό (το «μπόλτι» του)¹. Η διάταξη απαντά για πρώτη φορά.

στ. 18-19 Προειδοποιείται συγκεκριμένο μέλος της Κ, που απασχόλησε στο παρελθόν πολλές φορές το Κριτήριο για παρόμοια συμπεριφορά, ότι εάν διαπράξει το αδίκημα δα υποστεί ατιμωτική τιμωρία (αόριστη ποινή²).

Η διάταξη δέτει ατελή κανόνα δικαίου διότι δεν προβλέπει κύρωση. Επομένως, η ποινή δα επιβληθεί κατά την ελεύθερη εκτίμηση του Κριτηρίου, ανάλογα με την προσωπικότητα του δράστη, τα επιβαρυντικά ή ελαφρυντικά στοιχεία, ανάλογα με διατάξεις άλλων δεσπισμάτων, κλπ.

1. Κατά λέξη «ντουχανίζω» σημαίνει καπνίζω [ρουμ. duhăni]. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα συμφραζόμενα –ιδίως από την απειλή ατιμωτικής τιμωρίας σε καδ'έξιν υπότροπο μέλος–, έχει μάλλον την έννοια της εξυβρίσεως των θείων (πρβλ. ρουμ. λ. duh=πνεύμα, duhovnic=o πνευματικός).
2. Πρβλ. Θ. 17(1655) § 1 εδ. 6' (ΕΚΣ, σ. 282), που αφορά σε πειδαρχικό αδίκημα.

41

1762/IX/9
χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 21v
πρβλ. 37

**Απόφαση προδικαστική. Συκοφαντική δυσφήμηση. Απειλή.
Αποδεικτική διαδικασία κατά το τρανσυλβανικό δίκαιο.
Ένορκη μαρτυρική κατάδεση.**

// 1762. σεπτεμβ<ρίου> 9.

^{2/} || Δι || ἡ κάποια λόγια ἐνάντια, ὅπου ἀνέφερεν ἐνώπιόν ^{3/} μας ἡ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΣ